

สรุปผลการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีที่ผ่านมา

3.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา

ผลการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปีก่อก่อน ในปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาท้องถิ่นในระบบก้าวหน้าในหลายๆ ด้าน คือมีความเจริญขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่รายได้ในการจัดเก็บเองของอบต. เช่นภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ไม่มีเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ที่ อบต.จัดเก็บเอง มีจำนวนน้อยมาก ส่วนการพัฒนาในเรื่องการบริหาร การจัดการ มีการแบ่งส่วนราชการ การบริหารงานอย่างชัดเจน โดยมีการแบ่งส่วนราชการเป็น 4 ส่วน คือ สำนักงานปลัด อบต. ส่วนการคลัง ส่วนโยธาและส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยมีการมอบอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจจากนายก อบต. บุคลากรของ อบต.มีจำนวนทั้งสิ้น 28 อัตรา (รวมพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง) โดยมีการควบคุมการทำงานทั้งระบบของ อบต. มีระบบควบคุมภายในของ อบต. แต่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เนื่องจากตำแหน่งงานในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ตรงตามตำแหน่ง และผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับตำแหน่งงานที่มีอยู่ในกรอบอัตรากำหนด ทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ต้องรับผิดชอบในหลายๆ หน้าที่ ซึ่งบางคนก็เกินในงานบ้าง หรือบางคนก็ไม่ทราบในงานที่ต้องปฏิบัติ ก่อให้เกิดความผิดพลาดในงานได้ง่ายขึ้น การจัดทำงบประมาณและการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีความสอดคล้องและสมดุลกัน มีระบบพื้นฐานข้อมูลของ อบต. (อินเทอร์เนต) และระบบ LAN พร้อมทั้งมีโปรแกรมสำเร็จรูปในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นระบบ E-Plan (การวางแผนและการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งการติดตามและประเมินผล) ระบบ E-LAAS (การบันทึกระบบบัญชีและงบประมาณ) ระบบ EGP (การจัดซื้อจัดจ้าง) ระบบ GFMS ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ และมีเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์สำหรับการทำฐานไม่เพียงพอต่อความต้องการในการทำงาน

ในปัจจุบันแนวโน้มการพัฒนาของจังหวัดเพชรบุรี ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีการพัฒนา มากขึ้นจากแต่ก่อน ประกอบกับการพัฒนาที่เกิดขึ้น มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในทุกด้าน โดยเฉพาะ ยุทธศาสตร์ที่ 2 และที่ 3 ของจังหวัด คือ เมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี หลายรูปแบบ โดยเน้นเรื่องการท่องเที่ยว และการเพิ่มผลผลิตสินค้าปลอดสารพิษ เพื่อการส่งออกและเพื่อการบริโภคภายในประเทศ โดยตามหลักเจตนารมณ์ในเรื่องทำ การเกษตร คือ ปศุสัตว์ ผัก ปลอดสารพิษเพื่อการบริโภค พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปีก่อก่อนมีการทำการเกษตร คือ ปศุสัตว์ เป็นหลัก และในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลปีก่อก่อน เน้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก ส่งเสริมการศึกษา ให้กับเด็กและเยาวชน ดูแลสูงเคราะห์ผู้ชรา ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ การสาธารณสุข พร้อมทั้งดูแลด้านกิจกรรมนันทนาการ แหล่งน้ำ ไฟฟ้า และความเรียบร้อยปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในตำบล

ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลปีก่อก่อน ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ครบถ้วน เพราะปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จึงไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่เดียวกัน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอ และไม่สามารจัดหาให้เพียงพอแก่ความต้องการได้ เนื่องจากงบประมาณที่มี ้อยอย่างจำกัด และในบางโครงการไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์และความร่วมมือจาก ประชาชน

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล (ข้อมูลทั่วไป)

จุดแข็ง

จุดแข็งที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลปีก่อก่อน คือ มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การปลูกพืชทางการ เกษตร เป็นตำบลเดียวในอำเภอท่ายางมีพื้นที่ติดกับทะเล เป็นที่น่านสนใจของบุคคลภายนอก ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดปีก่อก่อน

หาดคมนาฬาน้ำ ฯลฯ พื้นที่ของตำบลตั้งอยู่ไม่ห่างจากอำเภอท่ายางและจังหวัดเพชรบุรี มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถ
เชื่อมต่อได้หลายเส้นทาง และไปสู่แหล่งท่องเที่ยวได้หลายแห่ง

จุดอ่อน

จุดอ่อนที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลปึกเตียน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรทำให้รายได้ไม่แน่นอน
ขึ้นอยู่กับราคาและภัยทางธรรมชาติที่ไม่สามารถเลี้ยงได้ ประกอบการจำหน่ายต้องนำไปจำหน่ายนอกพื้นที่ ประชากรส่วนใหญ่ไม่
ความร่วมมือการจัดการจัดกิจกรรมและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจุบันโครงสร้างพื้นฐานมางอย่างไม่ครบถ้วน

โอกาส

โอกาสที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลปึกเตียน คือ เป็นพื้นที่ทางผ่านเชื่อมต่อเส้นทางได้หลายเส้นทาง มีผลผลิต
ทางการเกษตร การประมง แหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นที่น่าสนใจของบุคคลภายนอก ควรได้รับการสนับสนุนเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบุรี

อุปสรรค

อุปสรรคที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลปึกเตียน คือ เรื่องระเบียบกฎหมายที่ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่
เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน เพราะติดขัด เรื่องระเบียบแบบแผนทางราชการ และงบประมาณในการบริหารกิจการองค์การ
บริหารส่วนตำบลมีจำกัด ทำให้การบริหารงานมางอย่างไม่ครบครัน

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2558 ระดับตำบล

ตำบลปึกเตียน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด			
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	4 คน	- คน	-
2. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตาราง สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	208 คน	- คน	-
3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือนแรกติดต่อกัน	3 คน	- คน	-
4. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้	433 คร.	16 คร.	3.70
5. คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น อย่างเหมาะสม	433 คร.	22 คร.	5.08
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยงฯ	963 คน	403 คน	41.85
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	1,634 คน	20 คน	1.22
หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย (คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด			
8. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	433 คร.	5 คร.	1.15
9. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	433 คร.	5 คร.	1.15
10. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	433 คร.	5 คร.	1.15
11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	433 คร.	8 คร.	1.85
12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	433 คร.	- คร.	-
13. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	433 คร.	6 คร.	1.39
14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	433 คร.	- คร.	-
15. ครอบครัวมีความอบอุ่น	433 คร.	3 คร.	0.69
หมวดที่ 3 ฝึกฝนการศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด			
16. เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	46 คน	- คน	-
17. เด็กอายุ 6 - 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	182 คน	- คน	-
18. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	11 คน	1 คน	9.09
19. เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับ การฝึกอบรมด้านอาชีพ	1 คน	- คน	-
20. คนอายุ 15 - 60 ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	1,176 คน	- คน	-
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด			
21. คนอายุ 15 - 60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	1,082 คน	42 คน	3.88
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	263 คน	- คน	-
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	433 คร.	- คร.	-
24. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	433 คร.	5 คร.	1.15
หมวดที่ 5 ปลูกฝังค่านิยมไทย (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด			
25. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวๆ)	1,703 คน	147 คน	8.63
26. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	1,703 คน	308 คน	18.09
27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1,634 คน	44 คน	2.69
28. คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	264 คน	- คน	-
29. คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	21 คน	- คน	-
30. คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน	433 คร.	2 คร.	0.46

การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

แผนงาน/โครงการ	จำนวนโครงการ	จำนวนงบประมาณ	หมายเหตุ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3	1,360,000	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิต	25	1,115,860	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	2	120,000	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและท่องเที่ยว	3	110,000	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	1	10,000	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3	110,000	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดินในองค์กร และการมีส่วนร่วมของประชาชน	14	11,283,287	
รวม	51	14,109,147	

จากการประเมินผลการพัฒนาในปี ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลปีกเตียนก็ สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลปีกเตียน จะได้ดำเนินการแก้ไขต่อไป และจากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นที่มีต่อผลการพัฒนา คือ

๑. ปัญหาด้านสังคมและชุมชน

- ๑.๑ ปัญหาโรคติดต่อ ขาดการวางแผนงาน และการป้องกันอย่างต่อเนือง เช่น โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก
- ๑.๒ ประชาชนไม่ใส่ใจสุขภาพ ขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- ๑.๓ ขาดอาคาร สถานที่ทำการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และขาดอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
- ๑.๔ ขาดแคลนทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ขาดแคลนคอมพิวเตอร์ เครื่องรับจานดาวเทียม
- ๑.๕ นักเรียนขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถทางวิชาการเฉพาะด้าน ยังไม่ได้รับการส่งเสริม และพัฒนา
- ๑.๖ ไม่มีห้องสมุดและขาดแคลนหนังสือ
- ๑.๗ ปัญหาขาดแคลนห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ๑.๘ ปัญหาการขาดแคลนอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น หอประชุม โรงอาหาร โรงจอดรถ
- ๑.๙ ประชาชนขาดการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชุมชน

- ๑.๑๐ ไม่มีผู้สืบทอด สืบค้น ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูด้านวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาพื้นบ้าน
- ๑.๑๑ เยาวชนไม่เห็นคุณค่าในวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น มีค่านิยมในวัฒนธรรมตะวันตก
- ๑.๑๒ ประชาชนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของภูมิปัญญาพื้นบ้าน การใช้สัญญาณไฟ
- ๑.๑๓ ประชาชนเข้าร่วมงานประเพณี งานสำคัญทางศาสนาจำนวนน้อย
- ๑.๑๔ อุปกรณ์ในการเดินกีฬาและสถานที่ในการเดินกีฬามีไม่เพียงพอ

- ๑.๑5 ศูนย์ส่งเสริมวิสาหกิจรายรายประจําหมู่บ้านไม่มีความเข้มแข็ง คณะกรรมการขาดการประสานงาน ไม่มีการบริหารจัดการเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมผู้ตั้งโอกาสในชุมชน
- ๑.๑6 ศูนย์ อปพร. ประจําหมู่บ้านมีที่ทำการ ขาดอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานและไม่มีสวัสดิการช่วยเหลือ ขาดเจ้าหน้าที่
- ๑.17 การจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ยังไม่ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาแก้ไขปัญหา

๒. ปัญหาการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- ๒.๑ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ขาดการบริหารจัดการด้านการตลาด
- ๒.๒ กลุ่มอาชีพขาดเงินทุนในการประกอบกิจกรรมของกลุ่มให้ต่อเนื่อง
- ๒.๓ กลุ่มอาชีพขาดความรู้ ไม่ได้รับการฝึกอบรมจากวิทยากรที่มีความรู้และชำนาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าให้มีคุณภาพ
- ๒.๔ กลุ่มอาชีพขาดการบริหารจัดการกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และไม่มีความเข้มแข็ง
- ๒.๕ ผลิตภัณฑ์และสินค้าไม่มีตลาดในการจำหน่าย
- ๒.๖ ขาดการประชาสัมพันธ์ และการวางแผนด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว
- ๒.๗ ขาดการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ
- ๒.๘ ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการใช้วิถีชีวิตภาพ น้ยมั้มก และน้ยมอินทรีย์ ขาดการรวมกลุ่มในการนำไปใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- ๒.๙ ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ
- ๒.๑๐ เกษตรกรขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ
- ๒.๑๑ ศูนย์เทคโนโลยีทางเกษตร ยังไม่สามารถรวมกลุ่มเกษตรกรให้ทำกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม
- ๒.๑๒ เกษตรกรใช้สารเคมี ทำให้เกิดปัญหามลพิษ สารเคมีตกค้าง และต้นทุนการผลิตสูง

๓. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๓.๑ ลำห้วยตื้นเขิน ทำให้น้ำป่าไหลหลากในฤดูฝน ปัญหาน้ำท่วม
- ๓.๒ ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำในฤดูฝน เช่น อ่างเก็บน้ำ การก่อสร้างฝาย
- ๓.๓ ปัญหารถยนต์แล้ง ขาดถังกักเก็บน้ำ บ่อน้ำตื้นเขิน
- ๓.๔ ขาดการบูรณาการระหว่างกลุ่มผู้ใช้พื้นที่ใกล้เคียง
- ๓.๕ การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึงในทุกหมู่บ้าน

-20-

- ๓.๖ ปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอ
- ๓.๗ การบริหารจัดการประปาหมู่บ้านไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ
- ๓.๘ ตู้โทรศัพท์สาธารณะไม่มี

๔. ปัญหาด้านการเมืองการบริหาร

- ๔.๑ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในด้านการเมืองการบริหาร
- ๔.๒ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในตํานกกฎหมาย การเมือง การบริหาร การเลือกตั้ง และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
- ๔.๓ ประชาคมตำบล ประชาคมหมู่บ้านไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดการมีส่วนร่วม
- ๔.๔ ขาดการประสานงานระหว่างศูนย์บริการร่วม การให้บริการประชาชนไม่ได้ครบทุกหน่วยงาน

๔.๕ ขาดการควบคุมดูแลพัสดุและทรัพย์สิน

๔.๖ การจัดเก็บภาษีไม่ได้รับรองเปอร์เซ็นต์ ขาดระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

๔.๗ ไม่มีกิจการพาณิชย์เพื่อเพิ่มรายได้ เช่น โรงฆ่าสัตว์ งานตลาดสด

๔.๘ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการเสียภาษี

๔.๙ ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้แก่ประชาชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่

และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๑ ประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแล รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ที่สาธารณะ การพัฒนาให้มีภูมิทัศน์ที่น่าอยู่และสวยงาม เหมาะสมกับเป็นเมืองท่องเที่ยว

๕.๒ การทิ้งขยะไม่เป็นที่ ไม่มีการคัดแยกขยะ